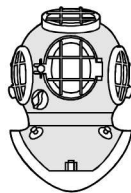

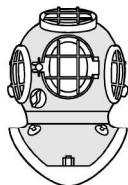
DYKKEHISTORISK TIDSSKRIFT

Nr. 18 - 6. årgang 2002

DYKKEHISTORISK TIDSSKRIFT

ISSN: 1397-6753

Udgives af:
DYKKEHISTORISK
SELSKAB

Redaktionens adresse:

Sven Erik Jørgensen
Kirsebærvej 5
8471 Sabro

Redaktionen:

Sven Erik Jørgensen
Philip Nathansen

Artikler, anmeldelser etc. som ønskes optaget i tidsskriftet sendes til ovennævnte adresse.
Skrevet materiale bedes så vidt muligt afleveret på diskette og illustrationer som papirkopier.

INDHOLD

Nyt fra selskabet	3
En færøsk dykkerbedrift under 2. verdenskrig	4
Original, uoriginal, replica, kopi eller det rene bras	10
Cox Gun	13
Skillingsvise: Dykker Ole Larsens død	20
Gammel 2-bolts-hjelm ved SOK	24
Donationer	26
Rolleimarin	27
Nye medlemmer	27
Dykehistorisk Selskab	bagside

Forsidebillede:

Dykker fra Falck Redningskorps med Dräger trykluftapparat PA40.

Nyt fra selskabet

Paul Erik Christensen

Med dette nummer af tidsskriftet er der vedlagt en ny brochure om selskabet. Brochure er en præsentationsfolder om selskabet. Det er meningen, at I kan bruge brochuren som et visitkort til personlige kontakter, som kunne have interesse i at få kendskab til selskabet. Det er selskabets sekretær Sven Erik Jørgensen, som er ophavsmand til brochuren.

Da selskabet afholdt de første udstillinger, i Ebeltoft i August 1997 og i Ålborg i 1997-1998, producerede Den Blå Avis de plakater, som blev brugt ved disse udstillinger. Da vi skulle have produceret den nye brochure, rettede vi henvendelse til Hr. Stig Thornson fra Den Blå Avis, Diving Division (Captor). Vi forespurgte, om de igen kunne være os behjælpelig med at få udfærdiget og trykt vores brochure. Som altid mødte selskabet en stor velvilje og forståelse. Brochuren er nu færdig og omdelt til alle. Der skal herfra lyde en stor tak til Den Blå Avis ved Hr. Karsten Ree og til førnævnte Stig Thornson.

Bestyrelsen og flere medlemmer har i efteråret haft travlt med at indrette og klargøre vore nye lokaler i Ebeltoft. Lokalerne vil blive indviet den 1. marts 2003.

Den 24-26 januar finder der en større dykkerudstilling sted i Bella Centret i København. Selskabet vil være repræsenteret ved denne udstilling. Så mød op, der bliver mange spændende ting at se på.

Den 15-16 februar deltager vi i en

historisk konference sammen med det norske og det svenske selskab i Stockholm.

I oktober måned var selskabet på besøg i Søværnets operative Kommandos bunker i Århus. Årsagen til dette besøg var, at der i denne bunker er placeret en meget spændende 2 bolts Hjelm. Efter aftale med lederen af bunkeren, Orlogskaptajn Kim Møller Petersen og redaktøren af Søværnsorientering Hr. Sven Voxtorp, fik vi lov til at fotografere hjelmen. (Se andet sted i bladet). Vi benyttede samtidig lejligheden til at takke for det gode samarbejde mellem Søværnets operative Kommando og Dykkehistorisk Selskab. Vi overbragte samtidig Kommandoen et komplet sæt af vore tidsskrifter.

Som I vil kunne se på bagsiden, har selskabet fået ny webadresse. Samtidig har vores hjemmeside fået nyt design. Det er Henrik Pontoppidan fra Odense, der står for desiget. Henrik har tilbudt at afløse Philip Nathansen som webmaster. Samtidig med at vi byder Henrik velkommen, vil vi sige Philip tak for godt udført arbejde med hjemmesiden. Er hjemmesiden ikke klar, når I læser dette, vil den snart være det.

Selskabet skal herved meddele, at vi holder generalforsamling den 6. april 2003 i København. Tid og sted vil tilgås senere.

Jeg vil til slut ønske alle, og deres familier en glædelig jul og et godt nytår.

En færøsk dykkerbedrift under 2. verdenskrig

Kirstin Poulsen

Under arrangementet Baltic Sails 2002 i Helsingør, gjorde Rolf Darville fra SDS mig opmærksom på, at der under krigen var en færøsk dykker der for at bjerge et tysk fly gik væsentlig dybere end materiellet var til. Jeg fik et navn fra Rolf, og efter et par op-ringninger til Færøerne førte sporet til dykkerens datter Kirstin Poulsen. Det var ikke svært at overtale Kirstin Poulsen til at nedskrive beretningen om faderens bedrift – og her er den. SEJ

Min far, Dánjal Nielsen, der var skibstømmer af provision, er født den 11. april 1913.

Som ung ny udlært arbejdede han en kort tid hos sin faster, skibsreder Marianna Nielsen.

Et af hendes skibe, sluppen *Wilhelmina* ca. 90 BRT, der lå fortøjet på Skálafjørð, drev en stormvejrnat i foråret 1933 på land og sank. Dykkere var nede for at bringe skibet op igen. Efter flere dages arbejde uden resultat, gav de op med den besked, at opgaven var umulig, da skibet havde fået store skader.

Min far, der var 19 år, fik nu lyst til at prøve, om det ikke alligevel var muligt at bjerge skibet.

Af sin onkel, storrederen J.F. Kjølbro, fik han lov at låne et dykkerudstyr. Dykkerdragten var for lille til far, der var en stor mand, men værst var det med dykkerskoene, som han umuligt kunne komme ned i. Han tog i

Dánjal Nielsen

stedet for et par solide arbejdssko og fæstnede lodder på dem. Jeg mener det var betonsten.

Efter nogle dages hårdt arbejde med at tæne bunden på skibet, med tømmer og segldug, lykkedes det at bringe *Wilhelmine* op fra dybet og slæbe den til Skála, hvor den blev taget op på bedding og repareret.

Dette var starten på hans dykkerkarriere. Siden dengang har han været dykker og arbejdsformand ved flere havneanlæg rundt om på Færøerne.

Hans sidste dykkeropgave var i 1974, da han som 61 årig var dykker og arbejdsformand ved opførelsen af en bådhavn i Sandavág, der ellers er kendt som et sted med vanskelige lan-

DET KONGELIGE DANSKE
MINISTERIUM FOR HANDEL, INDUSTRI OG SØFART

Gør hermed vitterligt:

at..... DANIEL JOHAN NIELS HENRIK NIELSEN.....
der er født den 11. April 1913 i Sørvaag.....
har begæret Bevis som Dykker.

Da den ovennævnte har godtgjort at opfylde de i Lov om
Dykkernæring og Betryggelse af Dykkerarbejde af 7. April 1936
§ 9 foreskrevne Betingelser, herunder at have udøvet Virksomhed
som Dykker under saadanne Forhold, hvor der efter Lovens § 1,
jfr. § 3, kræves Dykkerbevis af 1ste Klasse, bliver der herved med-
delt ham

Dykkerbevis af 1ste Klasse,

hvilket Bevis giver Ret til Udførelse af Dykkerarbejde paa alle
Vanddybder.

København, den 2. September 1938.

P. M. V.

Meddelt uden Betaling.

Flyets rute fra Torshavn til Klaksvig. Ved "1" styrter flyet i havet på 9 meter vand. Fra "1" til "2" transporteres flyet hængende under Poppy til det tabes på 48 meter vand ved "2". Efter den sidste bjærgning sejles flyet til Klaksvig om bord på trawler.

dings-forhold som følge af en stærk brænding.

gav ret til dykkerarbejde på højst 12 meter.

Den 2. september 1938 fik Dánjal Nielsen af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart

”Dykkerbevis af 1ste klasse”, hvilket gav ret til udførelse af dykkerarbejde på alle vanddybder. Jeg mener, at det almindelige dykkerbevis kun

Bjærgningen af nedskudt tysk Heinckel 111-fly

Den 20. februar 1941 var der et kraftigt tysk luftangreb på oliedepoterne i Tórshavn, den armerede britiske trawler *Lincoln City*, der lå på

De tyske flyvere føres i krigsfangenskab reden i Tórshavn, samt på det britiske tankskib *War Pindari*, der lå opankret på Skálafjørð.

Kl. 15, under luftalarm, kom to 2-motors Heinkel 111 fly ind over Tórshavn. Straks begyndte maskingevæberne og Boforskanonerne i Tórshavn at skyde om kap med luftværnskanonerne på *Lincoln City* og en anden britisk armeret trawler *Leicester City*, medens de to tyske fly skød med maskingevær og maskinkanoner. Ingen mennesker kom til skade ved dette første angreb. Det ene fly tog flugten og droppede bomber i Nólsoyarfjørð på hjemturen. Det andet vendte tilbage og kastede to 250 kg bomber over oliedepoterne - uden at ramme. En tredje bombe ramte *Lincoln City* som knækkede over midtskibs og

sank. Otte af *Lincoln City's* 27 mands store besætning omkom.

Flyet vendte nu nordpå medens der stadig blev skudt fra begge hold. Man mener, det blev ramt udfor Skansen i Tórshavn. Flyet fortsatte ind over Skálafjørð - briternes flådehavn. Her fik det en "varm" modtagelse, idet alt skyts var rettet mod det. Flyet kastede tre bomber ned over det britiske tankskib *War Pindari* uden at ramme. Hårdt kvæstet fortsatte det mod Gøta og faldt i havet ud for Gøtu-gjógv. Det flød en stund, og besætningen på fire mand kom hurtigt ud på den ene ving og rakte hænderne op, samtidig som de fik sat gummiflåden ud. Flyet sank på 9 meters dybde.

Fra Gøta blev der straks sat fem både på søen. Den ene båd tog de fire mænd ombord og førte dem til Syðrugøta. Her blev de budt ind til en kop

Halepartiet

Heinkel 1H+KL ombord på Lanrick

kaffe og kager hos Leon Joensen, medens man ventede på repræsentanter fra den britiske militærmagt. Som tak for gæstfriheden fik Leon et kronometer og en pistol af den tyske flykaptajn. Briterne tog pistolen, mens Leon beholdt kronometeret. Tyskerne endte som krigsfanger nede i England.

Dánjal Nielsen ved et af de sidste dykkerarbejder

Den britiske militærmagt ville ikke lade flyet ligge på havets bund. De sendte bud efter Dánjal Nielsen (min far), der boede i Skála, for at få flyet op.

Da Dánjal havde afmonteret maskingeværene og disse sammen med instrumenter og ammunition var hejst op ombord på *Poppy*, fik han af de overordnede ordre til at lægge wire eller reb rundt begge motorer og flyets hale. Derefter blev flyet hejst op under skibet, så det hang vandret i søen. Denne ide syntes min far ikke om, og det viste sig også, at da *Poppy* kom ud i rum sø med bølgegang, rev den ene motor sig løs og flyet sank ned på 48 meters dybde ud for Gøtúvík.

Dánjal ville imidlertid ikke give op, da han forstod, at flyet muligvis gemte på hemmeligheder.

Han gjorde de nødvendige forberedelser, der blandt andet bestod af en kædestige med trætrin.

På grund af den store dybde - 48 m - måtte to hold med seks mand på

Dánjal Nielsen (forrest) ved en af sine Færø-både

hvert hold skiftes om at pumpe. Det skal bemærkes, at pumpen kun var konstrueret til 24 meters dybde. For at give plads til seks mænd, måtte Dánjal skifte pumpearmene ud med nogle længere arme, som han havde fremstillet. Der kunne nu stå tre mænd på hver side af pumpen.

Dánjal måtte endnu en gang ned for at gøre fast i flyet. Denne gang var dybden 48 meter. Ved opstigningen standsede Dánjal ved hvert trin og talte op til ? (jeg kan desværre ikke huske hvor meget) før han tog næste trin. Dette var for at undgå dykkersygen.

En trawler hejste flyet op, så det denne gang ikke hang vandret, men lodret med den ene vinge op ad skibssiden. Trawleren slæbte flyet til Klaksvík, hvorfra det blev sendt med

fragtskibet *Lanrick* til Leith i Skotland.

Det kunne synes mærkeligt, at briterne gjorde så meget ud af at redde dette fly. Der skulle gå helt til efter 1974 før årsagen blev afsløret. Briterne havde håbet at få en uskadt Enigmamaskine og måske andet tilbehør, så de kunne komme længere med at bryde den hemmelige kode, som tyske fly og ubåde brugte, når de kommunikerede med den hjemlige base.

Briterne fik imidlertid den 9. maj 1941 en komplet Enigmamaskine samt kodebøger fra den tysk ubåd U 110, som de angreb og bordede inden den sank ud for Hebriderne. Allerede den 22. maj var briterne i stand til at dechiffrere den hemmelige kode, uden at Tyskland fik viden om det store kup. Dette fik store konsekvenser for krigen videre forløb.

Dánjal Nielsen udførte meget andet dykkerarbejde for briterne under krigen, f.eks. ved bygningen af flyverbeddingen på Leitisvatn/Sørvågsvatn på Vagar.

Min far havde for øvrigt et værksted og arbejdede foruden dykkerarbejdet som håndværksmester med skibsreparationer og bygning af huse.

I 1975 begyndte han, som 62 årig at bygge færø-både og nåede at bygge 84 større og mindre både. Den største båd var på 36 fod.

Dánjal Nielsen døde den 31. december 1994, 81 år gammel.

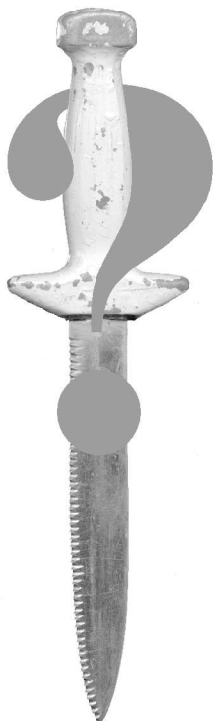
Original, uoriginal, replica, kopi eller det rene bras

Sven Erik Jørgensen

I forbindelse med de mange uofficielle drøftelser under selskabets generalforsamling 2002 på Strandingsmuseet St. George blev bl.a. emnet original / plagiat drøftet. Der var adskillige synsvinkler til dette emne, og drøftelserne viste, at emnet er komplekst. Vi var nogle medlemmer der fandt, at emnet fortjente at blive belyst. Jeg tog udfordringen op, og kommer her med mit bud på emnet.

Interessen for antikviteter og gamle ting og sager er kendt, og den tilsvarende interesse for det gamle dykkeudstyr breder sig. Interessen for de gamle ting kan have flere årsager. For nogle kan interessen skyldes det ofte smukke og gedigne gamle håndværk fra en tid, hvor materialerne var dyre, men timelønnen ikke betød så meget. For andre kan det være lysten til at eje noget, man ikke bare kan tage ind til byen og købe. For atter andre kalder opsporingen af tingene på det urgamle jagtinstinkt. Atter andre finder en glæde ved at anvende de gamle ting til deres oprindelige formål. Interessen kan også være resultatet af en livsstil.

Selv om interessen for de gamle

ting og sager øges – bliver der ikke flere af dem. Dette medfører naturligt, at prisen presses op. Dette giver grundlag for produktion af nye gamle ting og sager. Reproduktion af de gamle ting øger muligheden for at eje - om end ikke den ægte varer - så dog noget, der er tæt på – og er det nu så slemt. Lad os prøve at se på dette forhold i relation til gammelt dykkeudstyr.

Begrebet replica bruges ofte i flæng, men i relation til ting er begrebet ikke særlig præcist. Som begrebet anvendes i dag er det ikke entydigt, om en replica har originalens funktion. Følgende definition er lagt til grund for de efterfølgende betragtninger:

- Original: Et objekt der i alle henseende er det, det giver sig ud for.
- Replica: En i alle henseende, også hvad funktion angår, nøjagtig gengivelse af originalen. I stedet for replica kunne man overveje betegnelse ”genbygning”.
- Kopi: En nøjagtig gengivelse af originalen, dog ikke nødvendigvis i forhold til funktionen eller i forhold til sand størrelse.

Drejer det sig f.eks. om en dykker-hjelm fremstillet af forkobberet blik med ventiler uden funktion og vinduer med løs vinduesglas uden pakning, og hvor der er taget udgangspunkt i hjelme fra forskellige producenter, er der næppe den store uenighed om en kategorisering, der falder i gruppen med det rene bras.

I den anden ende af skalaen finder vi f.eks. en fuldt funktionsdygtig Siebe Gorman 6-bolt-hjelm med nummer, navneplade, patina og brugsspor, der underbygger, at vi her har med den ægte varer eller originalen at gøre.

Det er imellem disse ydergrænser, der kan opstå tvivl om tingenes originalitet. En klar definerings af begrebet ”original” kan være bredt. De efterfølgende tankeeksperimenter illustrerer dette.

Lad os forestille os en kopi af en Siebe Gorman 6-bolts kobberhjelme i f.eks. halv størrelse, hvor alle funktioner er funktionsdygtige og korrekt gengivet i mindste detalje, og med et Siebe Gorman skilt på brystpladen. Det er kun Siebe Gorman, der har fremstillet deres 6-bolts-hjelme, og selv om der er et ”lille” Siebe Gorman skilt på brystpladen, foranlediges vi ikke til at tro, at en hjelm i halv størrelse er fremstillet ved Siebe Gorman. En sådan kopi vil givetvis være højt skattet af dykkehistorisk interesse.

Havde kopien været i naturlig størrelse, ville dette så have ændret ved vores opfattelse? Ja,- måske – for nu kan man tage fejl af hjelmen og tro,

at den er original – den giver sig i hvert tilfælde ud for at være noget, den ikke er. Uanset hjelmen er fuld funktionsdygtig, og der kan dykkes med den, er den ikke fremstillet ved Siebe Gorman, som skiltet angiver. Som følge af at hjelmen nu i alle henseende er en nøjagtig gengivelse af originalen, er den en replica.

Lad os nu forstille os, at hjelmen er en i alle henseende fuldt funktionsdygtig dansk 2-bolts-hjelm, fremstillet i år efter de specifikationer og tegninger der lå til grund for fremstilling af disse hjelme, da de blev anvendt af f.eks. stenfiskerne, Søværnet og Svitser.

Det skal nævnes, at den danske 2-bolts-hjelm blev fremstillet af forskellige producenter, og man derfor ikke kan tale om et entydigt fabrikat. Alle de hjelme der blev fremstillet og anvendt af dykkerne, var originale danske 2-bolts-hjelme. Den hjelm, der er fremstillet i år, må tilsvarende også være en original dansk 2-bolts-hjelm.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at hjelmen giver sig ud for at være præcist det den er – en dansk 2-bolts-hjelm. Havde hjelmen være forsynet med et skilt angivende, at den var fremstillet ved Siebe Gorman (Siebe Gorman fremstillede 2-bolts-hjelme på licens) ville vi have en replica og ikke en original. Med andre ord vil det sige, at en original hjelm kan ændres til en replica ved at montere et måske originalt skilt. Dette skyldes, at hjelmen nu giver sig ud for nogen, den ikke er – nemlig fremstillet ved Siebe Gorman.

Lad os tilsvarende forestille os, at

Espadon i Frankrig fik fremstillet nye klinger til deres Tarzan dykkerkniv, fandt de gamle støbeforme til grebet frem og fremstillede et parti Tarzan dykkerknive – ville der så ikke være tale om originale knive? Alternativ endte støbeformene i stedet i et andet land, hvor foretagsomme personer fik fremstillet nye klinger og produceret et parti knive. De to produktioner er fuldstændig ens, og ingen kan se forskel på dem – men vil de knive, der ikke er fremstillet af Espadon være originale? Jeg kender ikke svaret på dette hypotetiske spørgsmål, men eksemplet underbygger, at emnet er komplekst.

Spørgsmålet om renovering og reparation af gammel udstyr med nye dele, kan også give anledning til overvejelser. Hvor meget nyt kan man montere på en original hjelm, uden at den bliver uoriginal? Hvis nu ombygning eller reparation af en original Siebe Gorman hjelm er sket år tilbage, da hjelmen var i brug, ville vi i dag betegne hjelmen som en original. Vi må også acceptere, at det ingen betydning har for spørgsmålet original/uoriginal, om ombygningen er sket i år eller adskillige år tidligere. Hvis vi ikke kan det og finder at tingene er ”mere” original med en gammel end en ny reparation, må vi acceptere, at tingene kan blive originale med årene – og det er vil ikke korrekt.

Kan vi ikke det, må vi acceptere, at tingene bliver originale med årene – og det kan vi ikke.

Men hvor meget kan der ombygges på f.eks. en original Siebe Gorman hjelm, og hvor meget kan udskiftes, inden hjelmen ikke længere med rette kan betegnes som original. Hvis kun skiltet på brystpladen er fremstillet ved Siebe Gorman og resten fremstillet i 2002 i Danmark, vil vi næppe med rette kunne betegne hjelmen som original. Er det kun et sidevindue der er udskiftet, må vi acceptere hjelmen som original. Som det ses, kan grænsen mellem original og uoriginal være flydende og vanskelig at definere.

Begrebet original kan altså spænde vidt. Knyttes der et årstal som f.eks. ”original fremstillet i 1909” til tingen, vil originaliteten stå mere klart.

Efterhånden som der bliver længere og længere mellem de originale ting, alene ved at interessen for disse øges, bliver gode kopier og replica interessante. Med mindre der er tale om et investeringsobjekt, hvor det ofte er afgørende, at der er tale om en original – er det et spørgsmål om gælden ved af se på en god replica er væsentlig forskellig fra glæden ved at se på en original. Der vil givetvis være mange svar på dette spørgsmål, men holdningen til spørgsmålet må være en personlig sag, som andre ikke kan gøre sig til herre over.

Konflikten mellem genbygningen og den ægte varer optræder først i det tilfælde, hvor replicaen eller kopien foregives at være den ægte varer. Her som i mange af livets spørgsmål er det ærlighed, der vare længst.

Cox Gun

Sven Erik Jørgensen

I artiklerne i Dykkehistorisk Tidskrift nr. 14 og 15 om Sigyns indsats i Suezkanalen og bjergningen af Al Kuwait i Kuwait Havn omtalte jeg periferisk den såkaldte Cox Gun - en boltepistol til brug under vandet. I denne artikel vil jeg gennemgå dette potente værktøjs konstruktion og anvendelse. Værktøjets korrekte betegnelse er Cox Submarine Bolt Driving and Punching Gun – i det efterfølgende betegnet Cox Gun.

Nutidige boltepistoler kendt fra bl.a. byggepladser anvender bolte eller skudsøm med en diameter på typisk 4 mm. Bolten kan skydes 12 mm ned i stål uden nødvendigvis at gennembyrde stålet. Til undervandsbrug findes en Hilti boltepistol, som skyder en $\varnothing 5,2$ mm bolt 20 mm ned i en stålplade. Cox Gun blev fremstillet i to størrelser No. 1 for $\frac{1}{2}$ " bolt (12,5 mm) og No. 2 for $\frac{5}{8}$ " (16 mm) bolte. No. 2, der er den almindeligste, kan med den rette ladning skyde en $\frac{5}{8}$ " bolt gennem en 1" stålplade. Det ses, at der er tale om et langt kraftigere værktøj end de moderne boltepistoler. Cox Gun'en kan anvendes under eller over vandet.

Cox Gun er opkaldt efter englænderen Percy Cox, som i 1937 udtog patent (Pat. GB474368) på et værktøj beregnet for iskydning af bolte og for lokning af huller i stålplader. Efterfølgende blev en Cox Gun, der kunne skyde bolte gennem forborede huller i tømmer og ind i stålplader

patenteret i 1942 (Pat. GB547446). Senere samme år blev en videreudvikling, beregnet for iskydning af hule bolte (Air Bolts) i stålplader, patenteret af Percy Cox (Pat. GB547967).

Percy Cox's konstruktion er i væsentlig grad baseret på en boltepistol patenteret af englænderen Robert Temple i 1918. Cox's og Temple's boltepistoler er mekanisk set identiske, og designmæssig så nært beslægtede, at de oprindelige patenter med tilhørende tegninger skal studeres nærmere for at finde forskellen.

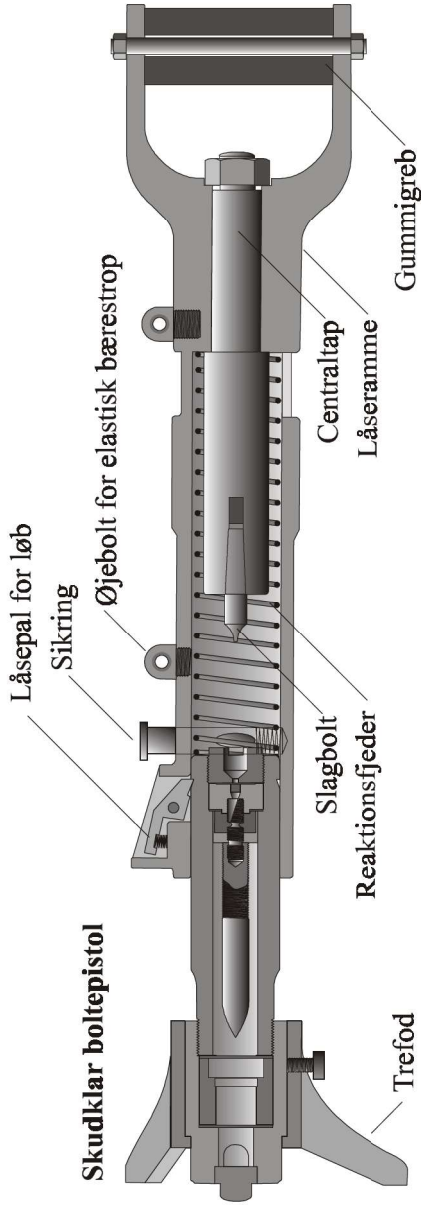
Konstruktion og funktion

Med en Cox Gun kan man lokke huller i stålplader eller iskyde bolte i stålplader. Boltene kan være massive eller hule, de sidste kaldes air-bolte. Cox Gun'en består principielt af to dele - låseramme og løb. Der anvendes den samme låseramme, uanset det er bolte der skal iskydes, eller der skal lokkes huller. Løbet derimod findes med forskellige udformninger af stempel-stoppering og mundstykke, og valget af løb afhænger af, om der skal lokkes huller eller det er bolte, der skal iskydes. Løbet fastholdes i låserammen med en låsepal.

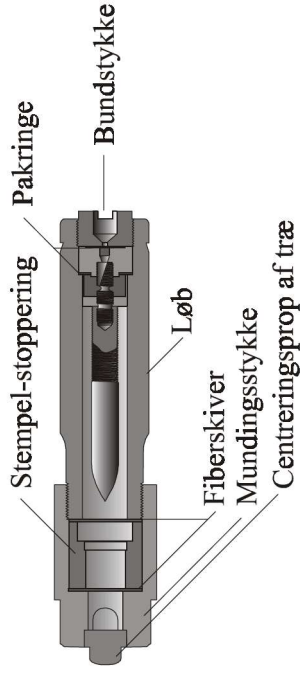
Dykkeren kan have de løb med ned, han skal bruge, eller han kan løbende sende de brugte løb op for genladning.

Løbet, som indeholdt bolt/lokkeværktøj, drivmiddel og fænghætte, lades over vandet og pakkes vandtætte, således at boltene kun skal fortræn-

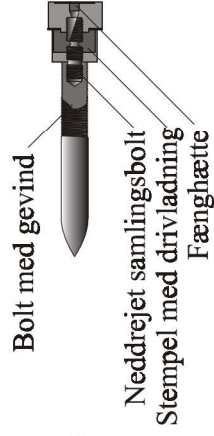
COX No. 2 SUBMARINE BOLT DRIVING GUN

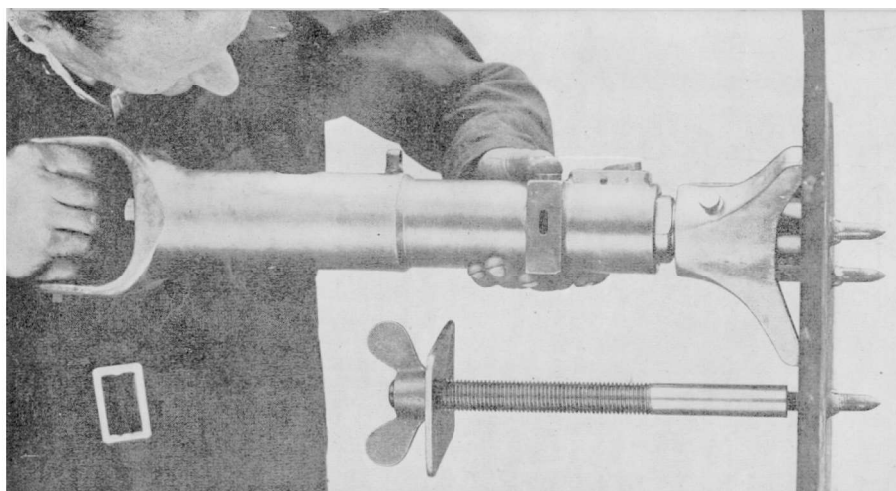

Skudklar løb til boltepestol

Bolt med gevind

ge en ubetydelig mængde vand ved iskydningen. Dette er vigtigt, da en væsentlig del af energien ellers vil blive brugt til at fortrænge vandet fra løbet.

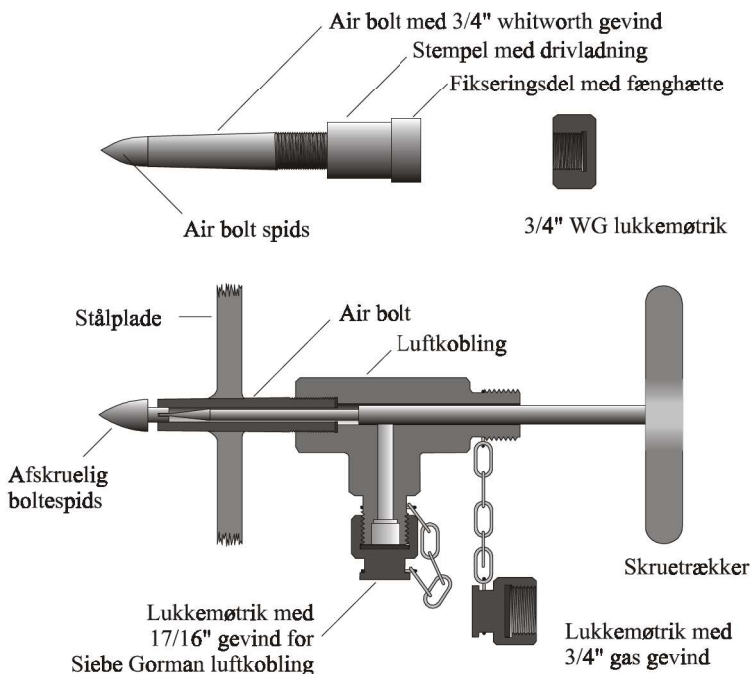
Der findes forskellige styrker af drivladninger. Ved valg af den rigtige ladning i forhold til boltetype, pladetykkelse og stål kvalitet, sikres en korrekt indtrængning af bolt eller lokkeværktøj. En for svag ladning vil medføre en for ringe indtrængning og en kraftig rekyle i låserammen. En for kraftig ladning kan resultere i en gennemskydning af pladen.

Forrest på Cox Gun'en kan der monteres en trefod, som tjener til at placere løbet vinkelret på pladen for at forhindre, at boltene rikochettere ud i vandet.

Cox Gun'en affyres ved, at låserammen presses ind mod løbet, til slagstiften rammer fænghætten. Inden slagstiften kan komme i kontakt med fænghætten, skal en sikring på siden af låserammen dog trykkes ned.

Bolt, stempel med drivladning og fænghætte er med en gennemgående bolt skruet sammen til en enhed (se tegning). Enheden anbringes i løbet, hvorefter bundstykke med pakning iskrues. Den forreste del af løbet lukkes vandtæt ved påskruining af mundingsstykke med stempel-stoppering og fiberpakninger. Fænghætten fastholder enheden i løbet, og forbliver i løbet efter skuddet. Den gennemgående bolt er forsynet med en langsgående udfræsning, som leder stikflammen, der opstår ved anslag af fænghætten til ladningen i stemplet.

Mellem stempel og fænghætte er den gennemgående bolt ved neddrejning svækket så meget, at den rives over, når ladningen i stemplet antændes. Stemplet er med tynde vægge og udvides ved antændelse af ladningen, således at det passer stramt i løbet. Stemplet drives nu sammen med boltene gennem de vandtætnende fiberpladerne og frem mod løbets mun-

"SHORT" AIR BOLT WITH ADAPTOR ATTACHED & REMOVAL OF NOSE PIECE WITH SCREWDRIVER

APPLICATION OF COX SUBMARINE GUN AIR BOLT TO SHIPS PLATE

ding. Stemplet kan dog ikke passere stempel-stopperingen, som har en mindre boring end løbet. Ved stempelets anslag mod stempel-stopperingen rives den gennemgående bolt over, hvor den er svækket ved nedrejet mellem bolt og stempel. Boltten, som på dette tidspunkt er skudt gennem stålpladen, mister herved en del energi og standser i stålpladen. Er ladningen korrekt valgt, vil der være en udragende boltelængde på ca. 60 mm.

Låserammens store vægt i forhold til boltten og stempelets anslag mod

stempel-stopperingen reducerer låserammens rekyl til et minimum. Er ladningen undervurderet så meget, at stemplet ikke når stempel-stopperingen inden boltten stopper i pladen, vil der opstå et kraftigt rekyl i låserammen.

Bolte

Standardboltten anvendes typisk som gevindstøtte efter at den er iskudt. Er det et hul i skibssiden der skal lukkes iskydes et antal bolte omkring hullet, hvorefter en stålplade med huller opmålt efter boltene påboltes med en pakning mod skibs-

siden. Alternativt kan stålpladen være med forborede huller som der skydes igennem. I dette tilfælde skal ladning og stempel-stoppering tilpasses således, at boltens drives pladetykkelsen længer ud af løbet, inden den stopper. For at centrere løbet korrekt over det forborede hul, placeres en centreringsprop af træ i løbets munding.

Anvendes der en tømmerkonstruktion som modhold mod pakningen, kan denne på forhånd være forsynet med et passende antal forborede huller for placering af bolte til fastspænding af tømmerkonstruktionen. I dette tilfælde anvendes et langt løb, som kan gå gennem de forborede huller og hvile mod skroget. Når boltens er iskudt, monteres et rør med indvendig gevind på boltens for at forlænge den op over tømmerkonstruktionen (se tegning).

Udtræksstyrken for en 16 mm bolt iskudt en $\frac{3}{4}$ " stålplade er 12 tons.

Lokkeværktøjet er beregnet for lokning af huller i stålplader over eller under vandet. Stempel-stopperingens højde vælges efter pladetykkelsen. Det lokkede hul har en diameter på $11/16$ " svarende til godt 17 mm. Hullet passer til en $5/8$ " bolt og kan lokkes i stålplader fra $1/4$ " til $3/4$ " tykkelse. Ved anvendelse af lokkeværktøjet passerer dette helt gennem pladen.

Air-bolten, der er hul, er specielt konstrueret til at etablere en kontrollerbar åbning ind i et skibsskrog. Efter at boltens er iskudt i pladen, kan der på boltens monteres en adapter (se tegning). Ved hjælp af en skruetrækker passende ind i adapter og bolt, kan

boltens spids skrues af. Herefter kan der på adapteren monteres luftslang, gennem hvilke der kan pumpes luft ind i skroget. Air-bolten kan anvendes i forbindelse med etablering af friskluftforsyning til besætningen i en sunket ubåd eller til at pumpe luft ind i et sunket skib med henblik på at hæve det. Gennem air-bolten kan der også føres et kommunikationskabel, vand eller CO₂ for brandslukning.

Betjening

Med Cox Gun'en følger en elastisk sele som Cox Gun'en hænger i over dykkerens skulder. Cox Gun'en skal holdes sådan, at den under rekyll frit kan bevæge sig tilbage uden at ramme dykkeren. Dykkeren placerer løbet over det sted, hvor boltens skal iskydes, og sikrer at løbet står vinkelret på stålpladen. Herefter trykker han sikringen ned, og presser i en hurtig glidende bevægelse låserammen ned over løbet, til slagstiften rammer fænghætten, og drivladningen udløses.

De brugte løb udtages af låserammen ved at nedtrykke låsepælen for løbet ned. Herefter isættes det næste løb, der automatisk låses fast af låsepælen.

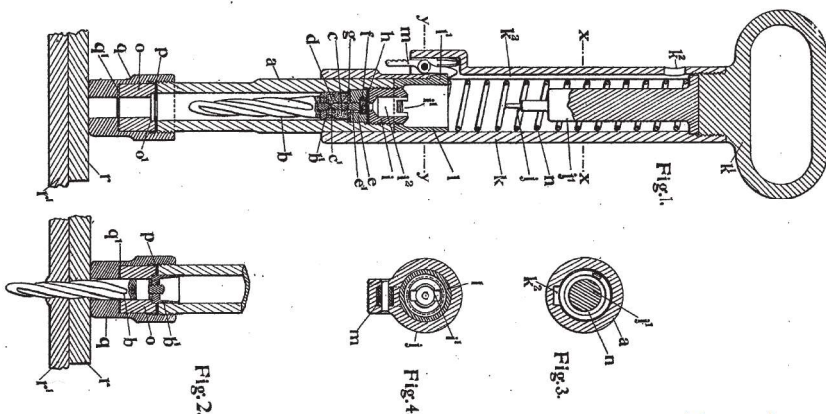
Anvendelse i Danmark

Bl.a. Søværnet og Svitser har anvendt Cox Gun'en. Korrekt anvendt og betjent med respekt, er Cox Gun'en effektivt stykke værktøj. Der har dog været flere uheld med Cox Gun'en. På baggrund af disse uheld forbød Skibstilsynet i 60' anvendelse af Cox Gun'en.

Nogle af uheldene skyldes en kraftig rekyll, der måske kan tilskrives fejl-

[This Drawing is a reproduction of the Original on a reduced scale]

141,408. TRINITY'S COMPASS SPECIFICATION.
2nd Edition

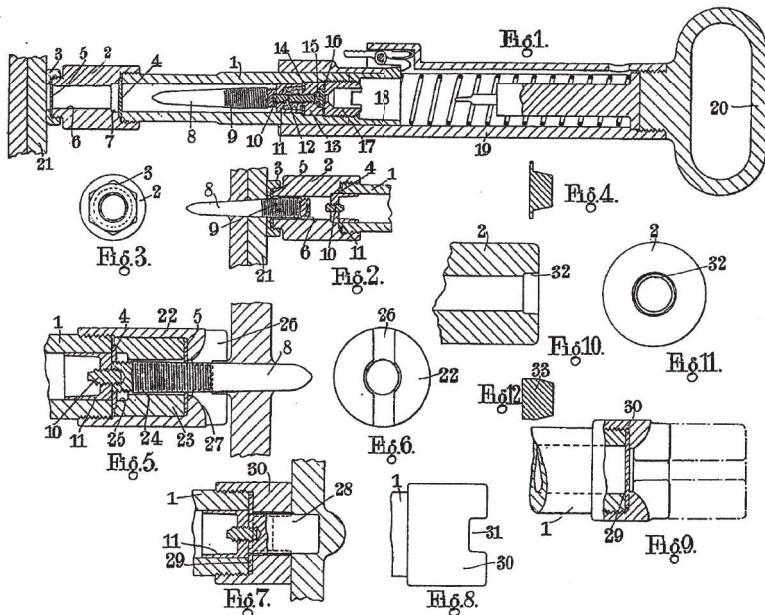

Temple

382537 1

474,368 COMPLETE SPECIFICATION

1 SHEET

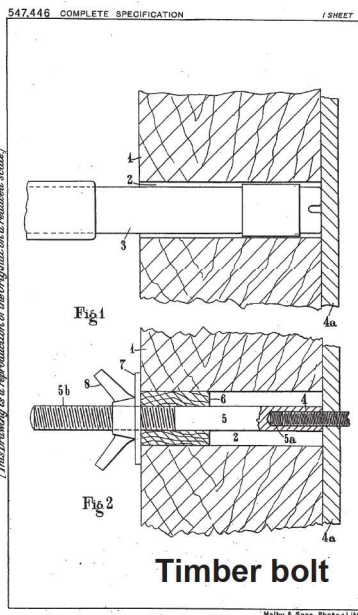
Cox

Henry & Sons, Photo. Lith.

[This Drawing is a reproduction of the Original on a reduced scale]

Temple og Cox's boltpistoler er stort set ens.

vurdering af pladetykkelsen. Et af uheldene indtraf for Svitser-dykker Morsing i Rønne Havn. Under affyring af værktøjet fik Morsing knust frontvinduet, men fik bjerget sig på det tørre. Svitser-dykker Jørgen Schultz beretter om et andet uheld, hvor et kraftigt rekyl rev værktøjet fra ham. Cox Gun'en fortsatte til den elastiske sele standsede den, hvorefter den røg tilbage og ramte Schultz hårdt i ryggen. En anden svitser-dykker Poul Jacobsen fortæller, at han aldrig brugte selen men havde en kasteline i Cox Gun'en, så han kunne finde den igen, hvis rekylen skulle rive den fra ham. Dykkere der havde uheld med Cox Gun'en nægtede ofte at bruge den igen.

Udstilling i Bella Centeret

Dykkehistorisk Selskab deltager i en større dykkermesse i Belle Center i dagene 24.- 26 januar 2003. Dykkerudstillingen er en delsektion under messen FERIE 2003. Der er tilmeldt mere end 20 udstillere.

Der vil være opstillet en stor dykkertank hvor selskabet vil demonstrere tung- og letdykning med gammelt dykkerudstyr. Vort medlem Flemming Leth fra Danmarks Radio vil være at finde på vor stand lørdag og søndag. Der er arrangeret foredrags-

række med emner som teknisk dykning, u-bådsdykning, huledykning, uv-foto og selvfølgelig historisk dykning.

Det vil glæde os at se medlemmerne i Bella Center. Åbningstiderne er, fredag den 24. januar kl. 13.00 – 18.00, lørdag den 25. januar samt søndag den 26. januar kl. 10.00 – 18.00.

Du kan læse mere på:
www.ferie03.dk/dykker

Skillingsvisen: Dykkeren Ole Larsens død

Jens E. Christiansen, Nivå.

Torsdag d. 21. maj 1885 bragte avisen **Nationaltidende** følgende notits:

***En Dykker forulykket.** Ved Dykkerdampskibet "Øresund", der for Tiden er beskæftiget med at optage Jern fra det ifjor udfor Grenaa strandede Dampskib "Rona", hændte igaar den Ulykke, at en Dykker, der var beskæftiget ved Losningen af Vraget paa Havbunden, blev dernede. Da en Reserverdykker steg ned og fik den anden Dykker op, konstaterede en tilstedeværende Læge, at Dykkeren var afgaaet ved Døden pludselig, rimeligvis som Følge af et Slag, som et Stykke Jern, der er styrtet ud af Længen under Opheisningen, har bibragt ham.*

Den forulykkede var den 38-årige Ole Larsen fra Vesterby på Fejø. Han efterlod sig kone og 3 mindreårige børn.

Endnu en tragisk ulykke i en tid hvor det var så som så med hensyn til sikkerhed på arbejdspladsen. I hvert fald fremgår det af datidens aviser at arbejdsulykker med dødelig udgang ikke var ualmindelige. Men denne har alligevel været noget særligt, måske fordi den indtraf på havets bund. Der blev nemlig skrevet en vise om den. Nøgternt set blev visen ikke skrevet for at hædre eller mindes den omkomne endsige for at protestere mod arbejdsforholdene, men for ussel mammons skyld.

Gennem ca. 400 år, fra begyndelsen af 1500-tallet til et stykke ind i forrige århundrede, blev der i Danmark såvel som i flere andre europæiske lande skrevet, udgivet og solgt viser med det hovedformål at tjene penge. Det var de såkaldte skillingsviser, herhjemme navngivet efter deres pris, 1 skilling, omkring år 1800. Viserne udkom som et 4-sidet tryk med en sidestørrelse nogenlunde svarende til dette blads. Hvert tryk kunne indeholde en eller flere viser. I byerne blev de solgt af såkaldte viseskællinger som råbte eller - hvad der reklamemæssigt var det bedste - sang visen der var skrevet på en i datiden kendt melodi. På landet blev viserne solgt på markeder eller af omvandrende kræmmere.

Man kan groft opdele viserne i 2 grupper: ugeblads-viser og avis- eller nyheds-viser. Den første gruppe handlede om kærlighed og utroskab, glæde og sorg, lykkelige og ulykkelige mennesker. Nogle af viserne kunne have en meget lang levetid. "*Det var en lørdag aften...*", synges jo stadig.

Den anden gruppe, nyhedsviserne, tog udgangspunkt i konkrete begivenheder her eller i udlandet. Emnerne kunne være mord, brande, tog- eller skibsulykker, krige, naturkatastrofer osv. Og man fristes næsten til at tro at visefabrikanterne har sagt: Jo værre, jo bedre! I tidens løb blev viserne

kortere for at give plads til en prosaberetning om begivenheden. Nyhedsviserne havde en kort levetid så det gjaldt om at få dem ud så hurtigt som muligt, mens en nyhed endnu var varm. Ofte munder denne type viser ud i en kraftig fordømmelse af en evt. gerningsmand eller en sentimental, religiøs trøst til ofrene eller de efterladte.

Visetrykkets forside var, foruden titlen der kunne være meget lang, forsynet med en illustration der ofte kun har meget lidt med visens indhold at gøre. På grund af den korte produktionstid måtte man tit tage til takke med hvad bogtrykkeren tilfældigvis havde liggende af klicheer.

Skillingsvisernes storhedstid i Danmark er sidste halvdel af 1800-tallet hvor der udkom et utal af viser, ofte i store oplag. Den største visemager og -udgiver er københavneren Julius Strandberg (1834 – 1903). Og det er da også ham der er ophavsmand til visen om Ole Larsens død.

Strandberg førte gennem en stor del af sit liv dagbog hvori han i telegramstil beretter hvad der er sket den pågældende dag og hvad han selv har lavet. Under lørdag d. 23. maj 1885 står bl.a.: *Skrev en Vise om den forulykkede Dykker.*

Det er altså 3 dage efter ulykken. Strandberg må have haft adgang til flere oplysning-

ger da hans prosaberetning er væsentlig mere detaljeret end notitsen i Nationaltidende.

Det vides ikke hvor stort visens oplag var.

Dykkeren Ole Larsens Død

paa Havets Bund i Vaj Maaned, fra Dampskibet
Dreslund.

Med Beretning.

Og: *Hvorfor bad du om mit unge Hjerte.*

Kjøbenhavn.

Jul. Strandbergs Forlag.

Haas i Boghandelen, Bingsgaardstræde Nr. 18, Slusen.

Kroft hos Værn. Manneges.

Visens forside. Ole Larsen var ikke iført en sådan dragt. Men det var formentlig den eneste tegning af en dykker; bogtrykkeren havde ved hånden. Dykkerdragten på visens forside er fra 1797 og konstrueret af den tyske ingeniør Karl Heinrich Klingert. Bemærk at man i tilgift til visen om Ole Larsen fik den sørgelige kærlighedsvise: Hvorfor bad du om mit unge hjerte.

Dykker Ole Larsens Død

på Havets Bund i Maj Maaned, fra Dampskibet Øresund.
Med Beretning.

Mel. Guds Himmel var saa mørk og
graa.

Dernede i det mørke Dyb
Gaar Dykkeren sin Gang,
Imellem stumme Fisk og Kryb
I Dykkerdragten trang.
Hel farlig er den Levevej,
Og der skal Mod dertil,
Thi passes Snor og Pumpe ej,
Staar Livet strax paa Spil.

Dog selv naar Alt i Orden gaar,
Kan Døden melde sig;
Og Dykkeren til Skibet naaer
Kun som det kolde Lig.
Ved Grenaa Ole Larsen gik
Til Havets Bund saa kjæk,
For Farer havde han ej Blik,
Han kjendte ej til Skræk.

Til Sprængning af et gammelt Vrag
Han førte Alting med;
Det blev den Dykkers sidste Dag,
Thi vel kom han derned;
Men kun som død han naaede op
Fra Havets kolde Nat,
Mens Skibet red paa Bølgens Top,
Hans Bane endte brat.

Der blev saa stille, og man gav
Bekymret ham Signal;
Han svared ej fra kolden Grav,
Var tavs som stumme Hval;
En Jernbolt fra det sprængte Vrag
Igjennem Hætten brød,
Vand trængte ind ved dette Slag,
Og Dykkeren var død.

De drog ham stille op derfra,
Og førte Liget hjem,
Hans Hustru og tre Smaa, ak ja,
Hvem skal nu trøste dem?
Hvem skal besvare Barnets Raab,
Der venter Fader hjem,
Jo, endnu er fra Himlen Haab,
Og det skal blomstre frem.

Thi Sjælen hæved sig fra Hav
Derop til Lysets Kyst,
Og ham, som tog, hvad han os gav,
Skal bygge i vort Bryst.
Han veed, at Sjælen dukked hist
Til evig Glæde frem;
Der skal de ses igjen forvist,
Og det skal trøste dem.

Beretning

Dampskibet "Øresund" laa ved Grenaa for at sprænge og optage et gammelt Vrag. Dykkeren Ole Larsen fra Fejø var som sædvanlig gaet til Bunds, men da man noget efter signaliserede til ham fra Skibet, svarede han ikke, og da dette gjentog sig,

mærkede man, at der maatte være sket en Ulykke. Luftpumpen vedblev at arbejde, og man gjorde forgjæves Anstrængelser for at faa Dykkeren op. Kaptainen telegraferede strax til Helsingør efter Dykkere, og Kl. 7 Aften kom "Drogden" og dettes Dykker gik

ned. Han kom strax op og meddelte, at Ole Larsen var forulykket og at hans venstre Arm holdtes fast af et stort Stykke Jern. Dette fjernedes, og Liget blev taget op, hvorefter det opdagedes, at der var Hul i Dykkerhjelmen, saa at Vandet var trængt ind, og

Ole Larsen blev begravet på Fejø kirkegård den 26. maj 1885.

Skillingsvisen om Ole Larsens død og Julius Strandbergs dagbog findes begge på Dansk Folkemindesamling, København.

den afdøde maa være druknet hurtig. Rimeligvis er det store Stykke Jern, da det af den Afdøde løsnedes, styrtet ned over ham. Oplivningsforsøg af en Læge var forgjæves. Ole Larsen efterlader sig desværre Hustru og 3 smaa Børn paa Fejø.

Bjergningsdamperen ”S/S Øresund” blev bygget i 1865 på B & W for Svitzers Bjergningsentreprise, og tjente Svitzer til skibet i 1912 blev solgt.

Dykning og heksebrenning

Fra DYKKENYTT nr. 1 - 2002

I Norsk Dykkehistorisk forening pågår det en uformell konkurrans om hvem som kan grave frem den eldste nedtegnelse om dykning. Sølvi Arntzen har tidligere funnet frem kongebrev fra 1686 om Henrik Kohlens og Andreas Pechels eneret t til dykkerarbeid. Nå har hun funnet følgende tekst fra ”Aalborg Købmænd gennem 500 år“, C Klitgaard 1931:

„Provst Alsing i Nibe forteller (1743) at gamle Folk havde berettet ham, at de havde hørt af deres Fædre, at der for omtrent 150 Aar siden var en periode paa 7 Aar, da der slet ingen Sildefangst var i Limfjorden. Aarsagen til dette store Vanheld til-lagdes en Troldkvinde, som for at hævne sig på Nibeboerne havde ned-sat en Hestesko ved Tønden (sjømerke) ved Indsejlingen til Hals, hvorfor kun de Sild, der gik gennem Heste-skoens Øjne, kunde komme ind i Fjor-den; men da Heksens Misgærninger blev aabenbarede, og hun, før hun blev brændt, raadede til at lade Hesteskoen optage igjen, blev der ned-sendt en Dykker, som fjernede den, hvorefter Fiskeriet atter blev godt. Det omtales i flere Aarbøger, og li-geledes vides det, at der 1611-1621 rasede en Hekseepidemi i Aalborg der det blev brændt en Mængde Hekse fra Aalborg og Omegn, efter at en Fisker havde opdaget deres Skarnstreger.“

Gammel 2-bolt-hjelm ved SOK

Sven Erik Jørgensen

Sven Voxtorp og Philip ved den gamle hjelm

Fredag den 4. oktober besøgte selskabet - repræsenteret ved Paul Erik Christensen, Philip Nathansen og Sven Erik Jørgensen - redaktøren af tidsskriftet Søværnsorientering Sven Voxtrop ved Søværnets Operative Kommando. Formålet med besøget var dels at bese og fotografere en 2-bolts-hjelm, som pryder indgangen ved SOK, og dels at overrække SOK en komplet samling Dykkehistoriske Tidsskrifter. Tidsskriftet behandler bredt den Danske dykkehistorier og

dermed også Søværnets dykkehistorie.

Hjelmen er en gave fra A/S Em. Z. Svitzer til SOK i forbindelse med SOKs 25 års jubilæum i 1986.

Der er tale om en ældre hjelm, der bærer præg af at have tjent Svitzer i mange år.

Udover at lufttilgangsventilen bag på hjelmen er blevet flyttet, er den modificeret fra den oprindelige vinkelformede udførelse til den mere kompakte model (se Philip Nathansens artikel i DHT nr. 17). Vinduerne er af samme type, som blev anvendt på hjelme fremstillet af Orlogsværftet. Luftkanalerne i hjelmen har den samme tragformede afslutning, som på hjelme fremstillet ved Siebe Gorman i London. Producenten kan på nuværende tidspunkt ikke fastslås med sikkerhed.

På tre punkter afviger hjelmen fra andre 2-bolts-hjelme.

For det første er knasterne for montage af blylodder placeret væsentlig højere på brystpladen, de kan faktisk ikke placeres højere.

For det andet er samlingen mellem brystplade og hjelmkuppel forstærket med 4 kobbernitter.

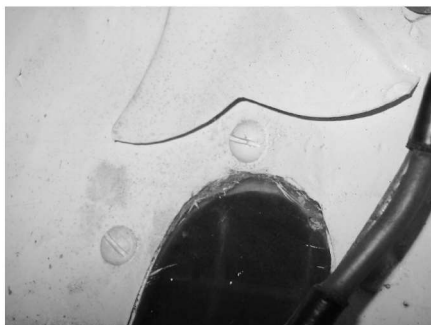
For det tredje er forstærkningen af brystpladens kant lamineret, dvs. at der ovenpå den forstærkningsflange, der er loddet til brystplanen, er pånippet en ca. 2 mm tyk messingplade. Messingpladerne er pånippet forstærkningsflangen mellem de mere kompakte dele af forstærkningsflangen som holder boltene dvs. over dykkerens skuldre. Oversiden af de pånittede messingplader flugter oversiden af forstærkningerne ved boltene. Dette betyder, at enten er hjelmen oprindelig udført med en ca. 2 mm nedslibning af forstærkningsflangen, hvor denne mellem boltene er smal, eller flangen er senere blevet nedslæbet. Hvorfor dette er gjort, og hvorfor der samtidig med eller senere er pånippet en plade, som bringer flangen op til samme højde som forstærkningerne, er ikke klart. Måske har der engang været monteret et eller andet på flangen, som efterfølgende er blevet fjernet – men hvad? Eller måske har ønsket været at svække brystpladen og dermed gøre denne mere fjedrende i forhold til den underliggende spændeflange – men hvorfor? Eller måske har lamineringen et andet formål – men hvilket? Er der nogen der har oplysninger eller ideer, som kan hjælpe med til afklaringen af dette lille mysterium, vil vi gerne høre fra Jer.

Knaster for montage af lodder er placeret meget højt, og samling mellem brystplade og hjelmkuppel er forstærket med 4 kobbernitter.

De pånittede messingplader er "ned-fældede" i forstærkningsflangen.

Luftkanalerner har en tragtformet afslutning over vinduerne.

Donationer

Preben Jensen, Århus, undervandskameraet Rolleimarine 4 komplet incl. blitz, lysmåler, blitzpærer og film. Claus Drescher, Kolding: Dräger PA60 lungeautomat, Dräger gummi-ventilmundstykker, Aqua-Sport mellemstykke og ukendt amerikansk mellemstykke. Bruno Müller, Frederikshavn, diverse papirer, regulativer mv. for søværnets dykkere, rapporten "en Hemmema – Birger Jarl" om vraget af Birger Jarl. Jydsk Dykkerfirma v/Gert Normann, Holstebro, en stor kasse med diverse reservedele, seler, 1. trin mv. JH Dyk v/Jørgen Høberg, Galten, nye gummidele til Viking dragter, Viking "gabestokke", 2 stk. Grisby knive, Scubapro kniv, el-skærebrænderhåndtag, læderremme og diverse seler, AGA bærestel, Oceanic UV-lampe og diverse trykflasker. Jørgen Strange Lorenzen, Rødovre, billede fra udstillingen "Det kæmpende Danmark" af det tyske krydser Nürnbergs position under tungdykkerangrebet i 1945, kopi af dykkerbevis og holdbillede SDS 1949, kopi af håndskrevet lærebog i Söminelære fra 1878 samt diverse kopi af ældre minelitteratur mv.

Hermed vil selskabet gerne takke giverne.

NAUTIEK

**STANDARD
DIVING
EQUIPMENT**

Van Polanenpark
182, 2241 R W
Wassenaar, Holland.

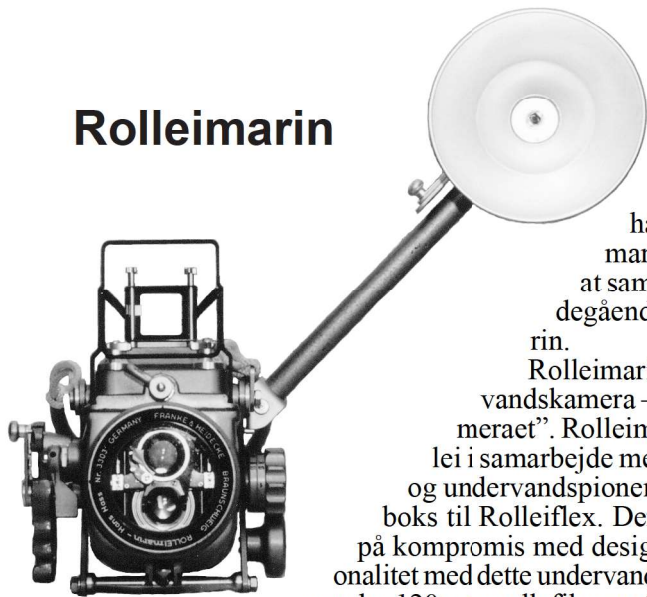
Tel. 00 31 7051 14740

Fax. 00 31 7051 78396

Email: nautiek@wxs.nl

Website: www.nautiekdiving.nl

Rolleimarin

Henning Friis Andersen har længe samlet materiale om Rolleimarin kameraet. Som følge af, at selskabet har fået doneret et Rolleimarin 4, har Henning lovet at samle materialet til en dybdegående artikel om Rolleimarin.

Rolleimarin er ikke blot et undervandskamera – det er ”undervandskameraet”. Rolleimarin er designet af Rollei i samarbejde med den østrigske forsker og undervandspioner Dr. Hans Hass som en boks til Rolleiflex. Der er på intet punkt gået på kompromis med design, kvalitet eller funktionalitet med dette undervandskamera. Kameraet anvender 120 mm rullefilm og fotograferer ud gennem et plant frontglas, hvilket giver en forholdsvis smal billedvinkel under vandet. Kameraet er i dag da også fortrængt af de mere vidvinklede kameraer med 35 mm filmformatet. Men på trods af at der er gået et halvt århundrede siden den første Rolleimarin blev taget med i vandet af Hans Hass, er der ikke andre kameraer, der kan gøre Rolleimarin rangen stridig som ”undervandskameraet” – det skulle da lige være Nikonos fra Nikon.

Nye medlemmer

Indal, Johnny	Asperup
Linnemann, Finn, pens. orlogskaptajn	Solrød Strand
Nørresundby Sportsdykkerklub	Nørresundby
Sørner, Mikkel, premierløjtnant	Frederiksberg

DYKKEHISTORISK SELSKAB

Dykkehistorisk Selskab er stiftet i Ebeltoft den 17. november 1996 af en bred kreds af dykkeinteresserede fra såvel erhvervs- som rekreativ dykning.

Dykkehistorisk Selskab har til formål, at arbejde for bevarelsen af vor dykkehistoriske arv indenfor den erhvervsmæssige, videnskabelige, militære og rekreative dykning.

Endvidere i videst mulig omfang, at søge at identificere, registrere, bevare og vedligeholde genstande og arkivmateriale, der vedrører dykningens historie, eller senere kan blive af historisk interesse, samt at formidle viden herom.

Selskabet vil søge at samle interesserede fra alle dykningens områder til en fælles indsats for at bevare vor dykkehistoriske arv og danne ramme om dykkehistoriske studier, drøftelser og aktiviteter, samt være ramme om et socialt samvær mellem dykkehistorisk interesserede.

Selskabet samarbejder bl.a. med The Historical Diving Society i England.

Formand:

Paul Erik H. Christensen
Langelandsgade 197 2.th
8200 Århus N
Tlf.: 86 103100

Næstformand:

Mads Gulløv
Nivå Stationsvej 3
2990 Nivå
Tlf.: 49 143486

Kasserer:

Gunnar Broge
Tværgade 7
8300 Odder
Tlf.: 86 544380

Sekretær:

Sven Erik Jørgensen
Kirsebærvej 5
8471 Sabro
Tlf.: 86 948509

Bestyrelsesmedlem:

Philip Nathansen
Fridtjof Nansensvej 32
8200 Århus N
Tlf.: 86 168297

Søværnets repræsentant:

Orlogskaptajn E. T. Jensen
Søværnets Tekniskole
Dykkerkursus
Nyholm
1439 København K
Tlf.: 32 664610

Home page:

www.dykkehistorisk.dk